

# *Rapport om syrisk-ortodox kyrkoegendom som gått till statens skattemyndighet, stadsmyndigheter och lokala myndigheter*

## *Mor Gabriels kloster, Turkiet*

*30 juni 2017*

### **1. Sammanfattning**

Den syrisk-ortodoxa kyrkan i Turabdin har blivit utsatt för ännu en orättvis behandling liknande den som Sankt Gabriels kloster utsattes för 2008 även om vissa skillnader finns i tillvägagångssättet.

En del fastigheter som tillhörde den syrisk-ortodoxa kyrkan, inklusive många århundraden gamla kyrkor, kloster och kyrkogårdar har överförts till statens skattemyndighet, statliga eller lokala myndigheter beroende på vilken typ av fastighet det rör sig om. Problemet kom upp till ytan efter att Mardin blev en stadsmyndighet. (Mardin Metropolitan Municipality)

Detta ledde till att byarna runt omkring istället för att vara självständiga enheter omformades till kvarter i staden och därmed förlorade de sina lagliga rättigheter. Transfereringskommissioner upprättades inom Mardin stadsmyndighet för att likvidera och transferera de egendomar som ägdes av de juridiska bygemenskaperna. De kyrkor och kloster som var registrerade juridiskt som bygemenskaper transfererades till statens skattemyndighet, och utnyttjanderätt gavs till myndigheten för sk "religiösa verksamheter" (Presidency of Religious Affairs) De syrianska kyrkogårdarna transfererades till Mardins stadsmyndighet och andra egendomar som ägdes av kyrkorna överfördes till respektive lokala myndighet.

De juridiska problemen som den syrisk-ortodoxa kyrkan i Turabdin för närvarande har beskrivs kortfattat nedan.

### **2. De juridiska problemen relaterade till syrisk-ortodoxa kyrkans fastigheter**

De juridiska problem som uppkom vid överföring av kyrkans fastigheter till statens skattemyndighet, stadsmyndigheten och lokala myndigheter kan indelas i två perioder:

#### **1) Perioden innan lagen om nya stiftelser tillämpades (the New Foundations Law)**

Under den period som samfundsstiftelserna (dvs kloster och kyrkostiftelserna) var förbjudna att införskaffa fastigheter pga den tidens lagbestämmelser och juridiska beslut, registrerades kyrkorna och kyrkogårdarna i en del av byarna som Baglarbasi(Arnas), Dogancay (Mzizah), Balaban (Birguriya), Günyurdu (Marbobo), Odabasi (Gundukshukru), Mercimekli (Hapsus) som en juridisk enhet i den by de tillhörde när lantmäteriarbetet gjordes i dessa byar. Denna förbudsstatus fortsatte till 2008 när lagen om nya stiftelser tillkom och applicerades.

#### **2) Perioden efter lagen om nya stiftelser började tillämpas**

Denna period inkluderar de fastigheter som registrerades i lantmäteriarbetet som gjordes efter att lagen om nya stiftelser börjat tillämpas. Denna gång, även om det lagligt tilläts införskaffande av fastighet, var problemet antingen att lantmäteripersonal tolkade lagstiftning och rättsliga beslut annorlunda eller än viktigare att en del av bydelegationerna föredrog att registrera sina egendomar

som del av den juridiska enhet som utgjordes av själva bygemenskapen istället för på basis av vår stiftelse. Exempel på detta är byarna Arkah, Arbo, Badibe, Sederi, Ihwo och Kharabemeshke.

Detta fortsatte till 2013 när den lag som numrerades 6360 började tillämpas. Denna lag hänger samman med grundandet av de nya stadsmyndigheterna (metropolitan municipalities). Mardins stadsmyndighet etablerades också i samband med denna lag. Efter att lagen började tillämpas i de lokala valen 2014 upphörde byarna ses som juridiska enheter och för att likvidera och överföra egendomar som ägdes av dessa bygemenskaper etablerades överföringskommissioner (transfer commissions) inom varje distrikt. En följd av de möten som Mardins stadsmyndighet hade i år och förra året var att överförings och fördelningskommissionen beslöt att överföra de fastigheter och egendomar som är registrerade som juridiska bygemenskaper, om de är kyrkor eller kloster, till statens skattemyndighet, och nyttjanderätt till dessa egendomar gavs till myndigheten för religiös verksamhet (Presidency of Religious Affairs). Fastigheter som benämnts syrisk-ortodoxa kyrkogårdar överfördes till Mardins stadsmyndighet och andra former av egendomar som ägs av kyrkorna och klostren kan genom beslut överföras till respektive lokala myndighet. När kommissionen tog sitt beslut kontaktades inte vår stiftelse överhuvudtaget. Oavsett att dessa kyrkor och kloster var registrerade som egna juridiska bygemenskaper behandlades de som vanliga egendomar och därmed möjliga för stat och kommun att äga.

### **Stiftelsen Mor Gabriels kloster överklagar**

Så fort som stiftelsen för Mor Gabriels kloster insåg problematiken togs nödvändiga åtgärder. Överföringskommissionens beslut överklagades och det begärdes ett återlämnande av kyrkor, kyrkogårdar och egendom till stiftelsen. Dock motsatte sig kommissionen och myndigheterna denna begäran och hänvisade till att i överensstämmelse med lagen kunde de endast ge sådan egendom till statliga institutioner och därmed inte överföra sådan egendom till en stiftelse.

### **Grund för rättslig prövning**

Klostret Mor Gabriels stiftelse har börjat förbereda sig för att ta upp fallet juridiskt vid Mardin administrativa rätt (Mardin Administrative Court) med syfte att kunna stoppa likvideringskommissionens beslut. Vi kommer att gå till rättegång med detta fall inom kort. Å andra sidan, har vi redan lämnat in om åtal angående kyrkorna, kyrkogårdarna och mark i byarna Baglarbasi (Arnas), Bote (Bardakci), Tasköy (Arbo), Günyurdu (Marboo), Balaban (Birguriya, Odabasi (Gundukshukru) and Anitli (Hah). Vad gäller de återstående byarna, väntar vi på besked från bygemenskapernas myndigheter. Så snart vi får deras godkännande att gå vidare med prövning gällande byarnas mark och egendom kommer vi även här att ansöka om åtal.

Före utgången av 2018 är det sannolikt att tiden då vi har rätt att pröva dessa fall juridiskt tar slut. Därför måste stiftelsen vidta nödvändiga åtgärder före 2018 års utgång, annars riskerar prövningen utebli. Ärendet berör över 100 fall av kyrkor, kloster, kyrkogårdar och annan egendom. Så långt har vi lämnat in om rättslig prövning av över 20 fall och vi ämnar gå till rätta också med de resterande. Oavsett, avser vi ta dessa fall ända till Europadomstolen för mänskliga rättigheter om det är detta som krävs för att slutföra rättslig prövning.

## Ärendet om registrering

Kyrkorna och klostren i fråga är i bruk och används av samfunden. Man kan fråga sig varför likvideringskommissionen bestämde sig för att registrera egendomar som fortfarande används av samfunden som tillhörande statens skattemyndighet istället för samfundets stiftelse. Berörda egendomar har sedan urminnes tider förvaltats av Mor Gabriels klosterstiftelse och ägts av denna. Egendomen som nu är registrerad på skattemyndigheten beskyddades och bevarades av stiftelsen. (?)Midyat Syrisk-ortodoxa stiftelse vid Mor Gabriels kloster etablerades under Ottomanska imperiets tid genom ett påbud av Sultan Abdülmecid åren 1851-1852 och dess status som en juridisk enhet erkändes i lag nummer 2762 i "lagen om stiftelser" daterad 1935-06-13. Stiftelsen accepterades 2002 som en "samfundsstiftelse" (Community Foundation) av "the General Directorate of the Foundations" och placerades på den lista över samfundsstiftelser som gjordes samma år. De stiftelser som inte finns uppgivna på denna lista är inte accepterade som samfundsstiftelser.

## Överträdelse av Lausannefördraget

Registreringen av kyrkliga egendomar av statens skattemyndighet var, menar vi, en klar överträdelse av artikel 42/3 i Lausannefördraget. Enligt Lausannefördraget, artikel 42/3, är den turkiska staten skyldig att ge fullt skydd till kyrkor, synagogor, begravningsplatser och andra institutioner som tillhör dessa religiösa minoriteter (dvs icke muslimska grupper). Alla tillstånd och faciliteter skall ges och erbjudas dessa minoriteters stiftelser i Turkiet och den turkiska staten får inte neka att tillhandahålla de förutsättningar som är nödvändiga för återetablera religiösa institutioner. Detta gäller även välgörenhets- och andra privata institutioner av liknande slag. På samma sätt, enligt artikel 37 i Lausannefördraget, har Turkiet tydliggjort att direktiven i artiklarna 38-44 skall erkännas som grundlag och att ingen lag, inga regleringar (statue) och ingen formell handling skall stå i opposition eller motverka dessa direktiv. Inga lagar, regleringar eller formella handlingar får därmed ha auktoritet över sagda artiklar i fördraget. Vi hävdar att det är en uppenbar överträdelse av Lausannefördraget när ägande och dispositionsrätt av kyrkliga egendomar övergår till staten. Detta fördrag lade grunden till det moderna Turkiets uppkomst efter första världskrigets fredsförhandlingar. Ett brott mot fördraget är också ett brott mot den turkiska republikens grundläggande överenskommelser.

## 3. Sammanfattning

Våra kyrkor och kloster går kanske igenom en av de svåraste juridiska processer i sin historia. En del av dessa kyrkor och kloster, bärare av 1500 år av historia, har nu övergått till statens skattemyndighet genom ett beslut av likvideringskommissionen och blivit omplacerade till myndigheten för religiös verksamhet (Presidency of Religious Affairs). Det är ett stort problem som Turkiet nu riskerar göra till en fråga om religionsfrihet. Till dags dato har stiftelsen Mor Gabriels kloster initierat ett antal rättsliga prövningar. En del av dessa har gått vidare till "den 1:a instansen av Midyats 2:a domstol" (Midyat 2nd Court of First instance) och "1:a instansen vid Nusaybins domstol" (Nusaybin Court of First instance). Stiftelsen kommer att inleda fler rättegångar så fort nödvändigt bemyndigande ges att ta dessa steg. Vi litar på Gud i detta, och kommer att göra allt som står i vår makt för att utföra den juridiska prövningen på bästa sätt. Vi hoppas att de juridiska frågorna kring kloster och kyrkoegendom kommer lösas till fördel för vår stiftelse på ett rättvist och korrekt sätt. Under denna utmanande process behöver stiftelsens styrelse Ditt stöd och Dina böner.